

Folketingets Socialudvalg

Dato: 18. april 2013

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

JUB/ J.nr. 2012-7900

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 21. marts 2013 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 1 (L 160). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Spørgsmål nr. 1:

"Ministeren bedes redegøre for de retssikkerhedsmæssige konsekvenser for borgeren i forbindelse med, at retten til at træffe afgørelser om indskrænkning af brugen af telefon og internet, undersøgelse af den anbragtes opholdsrum samt inddragelse af den anbragtes effekter kan uddelegeres fra kommunalbestyrelsen til lederen af anbringelsesstedet"

Svar:

Målgruppen for forslaget er personer, der betragtes som frihedsberøvede, og som derfor er i myndighedernes varetægt. Målgruppens handlefrihed er derfor allerede begrænset.

Udgangspunktet i lovforslaget er, at det er kommunalbestyrelsen, der kan træffe afgørelse om indgreb.

Der kan dog opstå akutte situationer, som det er ønskeligt, at der kan gribes ind over for med det samme. Derfor indeholder lovforslaget hjemmel til, at lederen af boformen, jf. servicelovens § 108, og lederens stedfortræder kan træffe foreløbige afgørelser om indgreb i tilfælde, hvor iværksættelse af indgrebet er uopsætteligt og ikke kan afvente, at sagen behandles af kommunalbestyrelsen. Tilsvarende adgang til at træffe afgørelse om indgreb har lederen af anbringelsesstedet, jf. servicelovens § 66, nr. 5 og 6, og ledes stedfortræder for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 137 g om indskrænkning i den anbragtes brug af internet og telefon.

Det fremgår af lovforslaget, at den foreløbige afgørelse snarest muligt skal forelægges til godkendelse hos kommunalbestyrelsen. Dette indebærer, at

lederen og lederens stedfortræder afgørelse om indgreb efterfølgende kan underkendes af kommunalbestyrelsen.

Det er en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer, og den person, der har truffet afgørelsen om indgreb, skal løbende overveje spørgsmålet om at bringe et iværksat indgreb til ophør.

Ethvert indgreb, der er eller har været iværksat, skal registreres straks. Registreringen indberettes straks af lederen af anbringelsesstedet eller lederens stedfortræder til den kommunalbestyrelse, der har pligt til at hjælpe den anbragte efter reglerne i serviceloven – dvs. borgerens handlekommune. Den anbragte, som indgrebet har været rettet imod, skal gøres bekendt med registreringen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse. Dette skal sikre, at den anbragte får lov til selv at redegøre for sin opfattelse af forløbet.

Indberetninger om magtanvendelse skal med den kommende tilsynsreform ske til både den kommune, der har ansvaret for borgerens ophold i et botilbud, til det ansvarlige socialtilsyn samt til en eventuel kommunal eller regional driftsherre. Hermed sikres det, at de ansvarlige myndigheder for både det personrettede og det driftsorienterede tilsyn samt for den daglige drift får direkte oplysninger om foretagne magtanvendelser med mulighed for at følge konkret eller generelt op på dem.

Den kommende tilsynsreform indeholder også nye godkendelseskrav til boformerne. Det vil således være en betingelse for godkendelse, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for en række temaer, herunder målgrupper, metoder og resultater og kompetencer. Disse regler vil bidrage til at sikre kvaliteten i indsatsen på de boformer, hvor der bor personer, der er målgruppe for de foreslåede indgrebsmuligheder.

Afgørelser om indgreb skal endvidere kunne påklages i det sædvanlige administrative klagesystem, der gælder på det sociale område.

Forud for, at lovforslaget om kriminalpræventive sociale indsatser træder i kraft den 1. juli 2013, gennemfører Socialstyrelsen to undervisnings- og temadage for de fagpersoner, som skal anvende reglerne, dvs. for ledere og personale på boformerne og medarbejdere i kommunernes forvaltninger. På disse undervisningsdage vil det bl.a. blive indskærpet, at de foreslåede indgrebsmuligheder ikke kan anvendes, hvis formålet med indgrebet kan nås med mindre indgribende initiativer, og at de personer, der anvender reglerne, løbende skal overveje dette og handle derefter.

Socialstyrelsen udarbejder endvidere en håndbog om de nye regler. Hensigten med håndbogen er, at den kan være retningsgivende i det daglige arbejde med de nye regler.

I forbindelse med lovforslaget er der afsat midler målrettet til, at VISOs rådgivning kan styrkes. Rådgivningsfunktionen i VISO udvides, så VISO kan yde bl.a. vejledende rådgivning til kommuner og boformer om metoder til risikovurdering. Den rådgivning kan være med til at kvalificere det beslutningsgrundlag, som kommuner, ledere og lederes stedfortrædere anvender til brug for afgørelserne om de foreslåede indgreb.

Social- og Integrationsministeriet udarbejder derudover en vejledning om de foreslåede indgrebsmuligheder. Vedledningen vil bl.a. komme til at indeholde oplysninger om betingelser, der skal være opfyldt for, at de foreslåede indgreb kan iværksættes.

Endelige vil der blive igangsat en evaluering af virkningerne af lovforslagets bestemmelser 2 år efter, at lovforslaget er trådt i kraft.

Jeg mener derfor, at vi har fundet en god model, der tilgodeser de berørtes personers retssikkerhed, samtidig med, at vi skaber de nødvendige muligheder for fx at undgå ny kriminalitet.

Karen Hækkerup

/ Hanne Stig Andersen